

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Херсонський державний університет
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Akaki Tsereteli State University (Georgia)
Lithuanian University of Health Sciences, Kaunas, (Lithuania)
Vilnius University (Lithuania)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник наукових матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

20 листопада 2024 року

Полтава

2024

Сакова М.Е. студентка
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Траверсе Г.М., д. мед. н., професор
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ОСНОВНІ ПОЗИТИВНІ ЕФЕКТИ МАСАЖУ В НЕМОВЛЯТ

Роль масажу в дітей раннього віку має багато позитивних аспектів для розвитку та зміцнення здоров'я. Відомо, що шкіра є найбільшим органом на тілі та містить багато нервових закінчень, а тому зі шкірою пов'язані всі органи та системи організму, особливо це сильно виражено в немовлят і дітей першого року життя.

Метою роботи було вивчення основних позитивних ефектів масажу немовлят за даними сучасних наукових публікацій.

Масаж немовлят описується як структурований дотик до шкіри, і в багатьох культурах це традиція, що починається відразу після народження. Проведення масажу немовлят різниться в усьому світі за тривалістю, інтенсивністю, обсягом, використанням олії та батьківською участю. Немовлята визначаються як новонароджені діти віком від 0 до 12 місяців.

Одним із важливих ефектів масажу, описаних у літературі, є протидія розвитку жовтяниці у передчасно народжених новонароджених [1]. Автори показали значне зниження білірубіну в результаті проведення масажу в поєднанні з традиційною фототерапією. Масаж також діяв профілактично проти жовтяниці у здорових доношених новонароджених. Збільшення частоти дефекацій, на думку авторів, вважалось основною причиною зниження рівня білірубіну. Крім того, автори показали, що масаж немовлят є ефективним засобом і лікування жовтяниці.

Наступним важливим ефектом масажу є сприятливий ефект для набору ваги у недоношених дітей [2]. За даними авторів масаж усього тіла мав позитивний вплив на набір ваги у передчасно народжених дітей. Масаж з олією тригліцеридів середнього ланцюга (МСТ) мав значно кращий ефект набору ваги на п'ятий-сьомий день масажу, порівнюючи як із групою, що отримувала масаж без олії, так і з контрольною групою. У дослідженнях під час масажу використовувалося 10 мл/кг олії на день [3]. Усі дослідження показали значну різницю в наборі ваги між групою втручання і контрольною групою, незалежно від вимірювального приладу, типу масажу, гестаційного і фактичного віку дитини.

На думку інших авторів, масаж може чинити знеболювальну дію за різних станів немовлят. Так масаж полегшував біль, якщо проводився безпосередньо перед взяттям проби з вени або шляхом проколу п'яти. У дослідженнях, в яких вивчався біль під час взяття проб, біль під час масажу був знижений порівняно з

контрольною групою. Дітям робили масаж протягом відносно короткого періоду (2-3 хв) перед проведенням тесту, і тип масажу був різним. Харрісон та ін. [4] досліджували післяопераційний біль у дітей з операціями з приводу захворювань серця з або без повного масажу тіла, який проводив масажист протягом 30 хвилин один раз на день. Біль вимірювали за допомогою інструменту оцінки болю Face, Legs, Activity, Cry, Consolability (FLACC), а період спостереження становив 1 тиждень [4]. Порівняно з пацієнтами, які отримували щоденний відпочинок, оцінки болю в пацієнтів, які отримували масаж, були нижчими в кожен день лікування.

Вплив дитячого масажу на коліки у дітей віком до 12 тижнів було досліджено Нахіді та співавторами [5]. Плач у дітей значно покращився з першого до останнього дня спостереження в групі, де проводився масаж. Режим сну значно покращився, що було інтерпретовано як зменшення болю. Масаж усього тіла проводився матір'ю протягом 15-20 хвилин двічі на день. Біль вимірювався матір'ю, яка документувала різну плачучу поведінку, тривалість сну і проводила оцінку болю, все з використанням шкали болю Макгілла, з періодом подальшого спостереження в один тиждень [5].

Висновок. Застосування масажу в немовлят виявляє профілактичний ефект на розвиток жовтяниці в новонароджених, знеболювальний ефект під час забору крові та в післяопераційному періоді, сприяє більш швидкому набору ваги в недоношених дітей, є ефективним під час профілактики появи коліків у немовлят.

Література

1. Abdellatif M., Vuong N.L., Tawfik G.M., Elfaituri M.K., Mansour M.I.M., Zaki M.M.M., Duong P.D.T., El-Qushayri A.E., Liang Y., Liu K. Massage Therapy for the Treatment of Neonatal Jaundice: A Systematic Review and Network Meta-Analysis. *J. Neonatal Nurs.* 2020;**26**:17–24. doi: 10.1016/j.jnn.2019.09.002.
2. Diego M.A., Field T., Hernandez-Reif M. Preterm Infant Weight Gain Is Increased by Massage Therapy and Exercise Via Different Underlying Mechanisms. *Early Hum. Dev.* 2014;**90**:137–140. doi: 10.1016/j.earlhumdev.2014.01.009
3. Liao Y.-C., Wan Y., Chen P., Hsieh L. Efficacy of Medium-Chain Triglyceride Oil Massage on Growth in Preterm Infants: A Randomized Controlled Trial: A Consort-Compliant Article. *Medicine.* 2021; **100**:e26794. doi: 10.1097/MD.00000000000026794.
4. Harrison T.M., Brown R., Duffey T., Frey C., Bailey J., Nist M.D., Renner L., Fitch J. Effects of Massage on Postoperative Pain in Infants with Complex Congenital Heart Disease. *Nurs. Res.* 2020;**69**:S36–S46. doi: 10.1097/NNR.0000000000000459.

5. Nahidi F., Gazerani N., Yousefi P., Abadi A.R. The Comparison of the Effects of Massaging and Rocking on Infantile Colic. *Iran. J. Nurs. Midwifery Res.* 2017;**22**:67. doi: 10.4103/ijnmr.IJNMR_31_13.

Свистун Д.О., студентка
Копитіна Я.М., к. фіз.вих.н., доцент,
Сумського державного
педагогічного університету ім.А.С.Макаренка

РОЛЬ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ АХІЛОПЛАСТИКИ

Постановка проблеми. Впродовж останніх майже трьох років в Україні стрімко почала зростати статистика травматизму, що спричинено збройним конфліктом на території країни, різким збільшенням фізичного навантаження та ситуаціями, які змушують виконувати швидкі маневри. У ході виконання поставлених завдань значне навантаження зазнає гомілковостопний суглоб, а це в свою чергу призводить до погіршення витривалості під час ходьби, стрибків і бігу.

Військовослужбовці стикаються з розривом ахіллового сухожилля під час виконання бойових завдань, тактичної підготовки та в ході повсякденного функціонування. Реабілітація після ахілопластики є актуальною проблемою через рівень ушкодження, що в свою чергу обмежує військових у необхідній потребі – пересування. Як наслідок, за відсутності тривалої реабілітації, відбувається вимкнення функцій головного згинача стопи, а саме триголового м'язу гомілки, що провокує м'язову атрофію, порушенням лімфообігу та іншими ускладненнями, які впливають на процес відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження про сучасні методи фізичної терапії після розриву ахіллового сухожилля проводили: Д. Савченко, В. Моллекер (2022), В.В. Гамалій, В.О. Кашуба, О.А. Шинкарук (2017) та інші. Також варто відзначити програми іноземних авторів, таких як: John J. Fraser et al (2024), J. J. Davis, K. T. Mason, D. A. Clark, O.

Мета дослідження – розглянути сучасні методи та засоби фізичної терапії, проаналізувати причини та наслідки розриву ахіллового сухожилля у військовослужбовців.

Об'єкт дослідження – процес фізичної терапії військовослужбовців з травмами ахіллового сухожилля.

Предмет дослідження – структура програми фізичної терапії у військовослужбовців після розриву ахіллового сухожилля.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих даних. Фізична терапія відіграє ключову роль у відновленні після ахілопластики, допомагаючи військовослужбовцям повернутися до активного життя та покращити їхню функціональність. Реабілітація після такої операції вимагає не